

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

żeniu środków, jakie ofiarności ludności może zgromadzić i uchwalono przedewszystkiem wydać odezwę, aby wszyscy ofiarodawcy starali się dążyć do jednego celu. Odezwę ukazała się w „Wiener Abendpost” jako komunikat porządowy.

Kilka miesięcy uplynie zapewne, nim będzie można przedsięwziąć jaki nowy krok w tej sprawie. Rząd wiedeński będzie musiał oczekiwać sprawozdań od rządów krajowych, które powiadomią go o stosunkach w każdym kraju koronnym, wykażą liczbę ofiar i sumę, jaka z nich może powstać. Wówczas okaże się potrzeba wypracowania stosownego planu akcji, zastosowanego do środków. Akcja będzie jednolitą co do myśli, lecz w wykonaniu przystosując się do potrzeb każdego z krajów koronnych.

W ten sposób, jeżeli ofiarności dopisze, o czym trudno wątpić, sądząc już z dotychczas zapowiedzianych fundacji i darów piękna myśli znajdzie wyraz w dziesiątkach ważnych instytucji, które postawią Austrię w pierwszym szeregu państw, obejmujących i praktykujących opiekę społeczeństwa nad dzieckiem.

Z dnia powszedniego.

Nasza oszczędność.

Jedną z poważnych wad naszych to źle pojmowana oszczędność.

Wyraz ten stosowany jest najnieodpowiedniej, albo utożsamia się ze sknerstwem, albo wkracza w zupełnie inne znaczenie etyczne.

Tak więc zajmujemy na najpotrzebniejsze potrzeby życia, na mieszkanie, odżywianie się, na pokarm duchowy, i to nazywa się oszczędnością, natomiast jeżdżymy za granicę, tracimy pieniądze na tamtejsze bady, kupujemy żon swoim zagraniczne drogie tkaniny, podkupując tem przemysł krajowy, przegramy w karty znaczne pieniądze, — zajmujemy na dzienniki (jedna osoba abonując gazetę, albo kupując jej numer daje do przeczytania dziesięciu swoim znajomym) zajmujemy na teatr, ograniczając się bywaniem w nim raz na miesiąc, albo uprawiając wszelkimi możliwymi i niemożliwymi środkami gapę lub darmość protekcyjną.

I z tej oszczędności niewielkie robimy... oszczędności a prztem bardzo wątpliwym jest, czy ktokolwiek wogóle odnosi z niej korzyści.

Najlepszym tego dowodem stan opłakany naszego przemysłu krajowego, będącego wciąż pod groźbą zagranicy, do niego w znacznej mierze przyczyniają się nasi „oszczędnicy”, którzy wszystko „za bezcen” kupują u prusaków, poziom naszego życia intelektualnego, na którym system oszczędnościowy wycisnął smutne piętno.

A że prztem rozpychanie łokciami naszych konkurentów, wdzieranie się tam, gdzie nie proszą, co się u nas pospolicie nazywa „pownością siebie” lub „brawurą życiową” spraw naszych nie polepsza, stoimy wciąż na jednym miejscu, a raczej cefamy się wstecz w naszym bycie kulturalnym i ekonomicznym.

Konika miejska.

Z fabryki Hantkego. Onegdaj około g. 6 wiecz. przed fabrykę tow. akcyjnego B. Hantke zajęchały 3 karetki więzienne otoczone silną eskortą żandarmerji i policji konnej. W karetkach tych przywieziono z aresztu ratuszowego 52 aresztowanych robotników. Przywiezionych uwieziono w zamienionej obecnie na więzienie tymczasowe sali administracji fabryki. Natomiast odwieziono 13 robotników do Ratusza. Obecnie znajduje się 97 robotników aresztowanych w wyżej wzmiankowanym prowizorycznym więzieniu.

Aresztowani pilnowani są przez policję (2 rewirowych, 4 stojkowych) oraz oddział wojska.

Aresztanci w fabryce otrzymują żywność na koszt administracji fabrycznej z poblizkiej garkuchni.

Wbrew pogłoskom o zamknięciu fabryki wytworzonim przez niektóre dzienniki, zaznaczyć musimy, że według wszelkiego prawdopodobieństwa fabryka niedługo puszczona będzie w ruch. Już obecnie na wszystkich oddziałach wykonywane są prace przygotowawcze. Ogółem na wszystkich oddziałach pracuje obecnie już 67 robotników.

Główną przyczyną wstępnego puszczania w ruch fabryki mają być niewykonalność do tej pory przez fabrykę liczn. zamówienia, których

wykonanie rozpoczęto przed zabójstwem Hantkego.

Onegdaj rano wypuszczono na wolność 12 robotników.

Onegdaj we wsi Ochota na żądanie policji warszawskiej straż ziemska aresztowała robotnika fabryki Hantkego 22 letniego Franciszka Ostrowskiego. Aresztowanego asadzono w Ratuszu.

Misjonarze. Otrzymali pozwolenie na przyjazd z Galicji do Królestwa, z określonym terminem pobytu do 2-eh miesięcy misjonarzy: Franciszkanin O. Paweł Radwański i Dominikanin O. Wincenty Pędlewski.

Ze zjazdu. Dowiadujemy się, że p. Proszowski, prezes zjazdu sędziów, wkrótce opuszcza swe stanowisko, przechodząc na wyższe do Warszawy.

Echa zamachu. Jak się dowiadujemy, p. Józef Bauererz, któremu do powozu rzucono pocisk dynamitowy, od eksplozji uległ złamaniu prawej nogi, poniżej kolana, lewa zaś noga nieszkodliwie złamana. Córka zaś uległa nieszkodliwemu oparzeniu policzka. Pocisk miał rzucić 15-0 letni chłopiec przybyły z Zagłębia.

Odnaczenie. Obywatel miasta Częstochowy p. Władysław Chętkowski na ostatniej wystawie w Paryżu został nagrodzony medalem złotym, za wynaleziony proszek do białyni i swojski wyrób mydła.

Deportowano za granicę: Berka Rottenberga, Isaja Jankielewicz z żoną, Jankiela Ziglera bez rodziny; Aleksandra Chochickiego, Bolestawa Terzuchońskiego, Alekszego Polkanowa na lat 2; Wiktora Persznowa z Kazania na 6 miesięcy; Ignacego Szymańskiego i Gustawa Kubkę poddanych pruskich wydalono bezprowtnie.

Osobista. P. policmajster Kronenberg wyjeżdża na urlop, zastępować go będzie p. Denisow, komisarz I cyrkulu policyjnego. Obowiązki komisarza I cyrkulu czasowo pełnić będzie, pomocnik komisarza I cyrkulu p. Leonid Lejdenius, który przed kilku dniami objął obowiązki w Częstochowie.

Ogólne Zebranie członków 45 Koła „Jedność” pr. dr. Żel. W. W. odbędzie się w dniu 8 marca r. b.

Napady. W sobotę o godzinie 4 i pół po południu na ul. Waly na przechodzącego urzędnika ekspedycji p. Ciemochowskiego napadł jakiś pijany napastnik i uderzył go w twarz, poczem zbiegł.

— Tegoż dnia o godzinie 6-tej wieczorem na ul. Waly pod № 14 kilku opryszków napadło dwukrotnie na mieszkanie szewca Lysickiego. Przyczyną napadu jest podobno zemsta za rugowanie stróża domu.

Aresztowano. Znowu nocy wczorajszej aresztowano 7 osób podejrzanych, włączających się po różnych punktach miasta. Jak przekonujemy się, Częstochowa jest „skarbcem” nieprzebranych włóczęgów vel bandytów, gdyż nie ma doby, żeby nie dokonano kilku, lub kilkunastu aresztowań.

Ze szpitala. W dniu wczorajszym w szpitalu miejskim znajdowało się na kuracji: mężczyzn 43, kobiet 25.

Z kroniki urodzeń i śmierci. Wczoraj zameldowano urodzeń w naszym mieście: chłopców 11, dziewcząt 15; zmarło mężczyzn 4, kobiet 2.

Kradzież. Nocy wczorajszej niewiadomi złodzieje przez włamanie się wtargnęli do składu aptecznego p. Stanisława Hamburga, przy ul. Aleja II Nr 24 i skradli gotówką rub. 30, oraz różnych perfum, mydeł i środków leczniczych z górą na rb. 100.

Z teatru.

Dyrekcja teatru naszego sięgnęła do skarbnicy starszego repertuaru i raz po raz przypomina nam sztuki niegdys przez publiczność przyjmowane z entuzjazmem. Zmieniły się czasy i my z nimi, a i literatura sceniczna odzwierciedlając życie nasze, posła innymi tory, bardziej w uczuciach wysubtelniła. Stąd prawdopodobnie plynie ta nasza obojętność dla utworów starszego pokroju, do jakich zaliczyć należy wystawioną wczoraj „Chamaśkąd u s z e” Michała Wolowskiego nagrodzoną ongi na konkursie lwowskim. Starszy repertuar artysty prowincjonalni grają zazwyczaj lepiej od nowszego. To samo dało się zauważyć wczoraj. Cała sztuka szła od początku do końca bardzo plynnie. Sceny poszczególne wychodziły wyrazliwie, przemawiały do duszy widza, waruszając do głębi. P. Wisniewski zagrał Jędlicza bardzo szlachetnie, wyróżniając się przedewszystkiem piękną i wyrazistą dykcją której brak u nas daje się poważnie odczuwać. P. Zemoła inteligentnie odegrał Marysię. Małszewska — z wdziękiem Helenę. P. Kisielewski z sta dramatyczną odegrał Ołdryka. Młodego Żarskiego odwożył p. Jablonski. Pracownicy

ten artysta czyni w ostatnich czasach duże postępy, po wyborym Meirze dał nam wczoraj typ Żarskiego w rysunku skomponowy, obmyślony psychologicznie bardzo trafnie. P. Małszewski nie caui się w roli, o reszcie lepiej przemilczeć. Szkoda, że publiczności zebrało się mało.

Z Będzina.

Na kradzieży. W dniu 19 b. m., pod Będzinem zakradł się jakiś człowiek do wagonu towarowego Nr 13677, gdzie usiłował skraść psaczkę skór. Złodzieja zauważył stróż kolejowy Anto ni Kaczmarczyk, stojący opodal i niespodziewanie podbiegł do wagonu. Złodziej, jak stwierdza żono nazwiskiem Czesław Wemmer ujrawszy się w pułapce rzucił się na Kacz. i rozpoczął się bójka w której stróż pokonał Wemmera. Poturbowanego złodzieja odwieziono do szpitala będzińskiego, gdzie w pół godziny życie zakończył.

Z Sosnowca.

Zabójstwo strażnika. Wczoraj w południe o godzinie 12 na ulicy Młodziejowskiej, przed sklepem obuwia Szajnfelda, został zabity trzema wystrzałami z rewolweru strażnik Edward Ziolkowski wśród następujących okoliczności. Zabity Z. szedł z drugim strażnikiem Leonem Świdzielcem ulicą Młodziejowską w stronę stacji W. W. Około domu Nr 38 zbliżył się z tyłu do Ziolkowskiego młodzieniec lat około 20 i dał do niego trzy strzały z rewolweru raniąc go śmiertelnie w głowę i kark. Brocząc we krwi padł Z. na chodnik. Drugi strażnik na odgłos strzałów rzucił się do ucieczki. Odbiegłszy na kilkadziesiąt kroków odwrócił się i począł do napastnika strzelać ale bezskutecznie. Trzy kule wpadły przez okno wystawowe do sklepu konfekcyjnego J. Jakubowicza w domu M. Fiszla i przeleciały nad głową jego siostry zajętej szyciem. Jedną z kul zranila w nogę stojącego przed kamienicą H. Szawajcera syna właściciela sklepu sukna przy ul. Młodziejowskiej Nr 38. Rannego odwieziono do szpitala w Katowicach. Kiedy strażnik Świdzielski wystrzelił wszystkie kule w kierunku napastnika do niego strzelał. Sw. zdołał uciec.

Śmiertelnie rannego strażnika Ziolkowskiego odwieziono do felczera Singemmana na Osrejskiej górze, gdzie po upływie pół godziny życie zakończył. Napastnik zbiegł.

Nowy prezydent. Wczoraj o godz. 12 w południe przyjechał z Będzina pomocnik naczelnika powiatu p. Stanisław Kozłowski, aby objąć stanowisko prezidenta miasta następującym z urzędu prezydentem S. Klonowicz, który został przeniesiony do Brzeźni, jak swego czasu donosiliśmy.

W sobotę o godz. 11 w południe odbył się urzędowa instalacja nowego prezidenta któremu przedstawia się radni miasta, członkowie dozoru kościelnego, dozora bóżnicznego i komisji kwaterunkowej.

Z Łodzi.

Przy stowarzyszenia właścicieli nieruchomości łódzkich zorganizowano sekcję fabrykantów, oddających w dzierżawę gmachy fabryczne; sekcja będzie miała na celu rozstrzygnięcie sporów i kontrolę nad utrzymaniem gmachów w porządku pod względem higieny i urządzeń.

— Do fabryki Glnsberga przy ul. Mikołajewskiej № 118 przybyli bandyci i zabrali towar i pieniądze. Ujęto jednego z bandytów Władysława Pietruszaka.

— W fabryce Karola Zinkego przedłużono czas roboczy z 4-eh dni w tygodniu do 5-ciu.

— W Starem Rokicciu zabito Władysława Bednarka. Morderstwa dokonano na tle partyjnym.

— Na starym cementarzu znalaziono zwłoki Otylii Dick, która się otruła kwasem karbołowym, z powodu zawiedzionej miłości, w jednej z pozostawionych karetek, prosi o zapiekanie się jej dzieckiem.

Z Warszawy.

Cztery wyroki śmierci. 25 września r. z., o godz. 9 w dokonano napadu bandyckiego na dom obywatela Sienkowskiego w Suchopolu (gub. grodzieński). Łupem bandytów stała się wówczas gotówka w sumie 293 rb. i kosztowności na sumę 90 rubli. O godz. 12 w nocy tegoż dnia, ta sama banda rabuściw dokonała napadu na mieszkanie księdza Teodorowicza, któremu zrabowano zegarek, wartości 7 rubli.

W sprawie tej onegdaj przed warszawskim sądem wojennym stanęli: Bazyl Pastysa, Ignacy Lisicki, Symeon Rownejko, Tomasz Łuksza, Piotr Wakula, Stefan Lisicki i Damian Litwicki. Pastysa, Wakula, Lisicki i Litwicki zostali skazani na śmierć przez powieszenie po zostających uniewinnionymi.

IZBY PRACY.

Rząd Rzeszy niemieckiej wniósł do parlamentu projekt prawa o „Izbach pracy“.

Z opublikowanych w dzienniku rządowym paragrafów wynika, że nie chodzi tu o Izby robotnicze, ale o Izby pracy, t. j. równoprawne przedstawicielstwo pracodawców i pracobiorców.

Izby te nie zostaną oparte o t. zw. „sądy przemysłowe“ (Gewerbegerichte), lecz mają być samodzielnie ukonstytuowane i działać pod przewodnictwem neutralnego urzędnika. „Izby pracy“ według projektu rządowego tworzone być mają wedle zawodów i oparte o istniejące już związki przemysłowe (Berufsgenossenschaft). Jednakże nie potrzebują wszędzie terytorjalnie zlewać się ze związkiem przemysłowym, mogą być również przyłączone do poszczególnych sekcji, lub rozciągać swą działalność na kilka związków przemysłowych.

O potrzebie utworzenia poszczególnych izb pracy ma decydować każdorazowo Rada związkowa Rzeszy.

Zadaniem izb pracy ma być wyrażanie opinii o projektach rządowych, zbieranie danych statystycznych o stosunkach pracy danego zawodu, skierowywanie nowych projektów w prawodawczych do rządu, oraz wykonywanie wszelkich czynności rozjemczo-sądowych tam, gdzie sądy przemysłowe nie istnieją, oraz wtedy, gdy spór dotyczy kilku galezi przemysłu. Rząd chce w przyszłości przenieść stopniowo wszystkie funkcje obecnych sądów przemysłowych na Izby pracy.

Członkowie izb pracy, t. j. przedstawiciele przemysłowców i robotników, każda strona w równej ilości wychodzą z wyborów. A mianowicie: przedstawiciele przemysłowców wybierają Związki przemysłowe (Berufsgenossenschaft), a przedstawiciele robotników w polowie „wydziały robotnicze“ (Arbeitsausschüsse), a w polowie już wybrani przedstawiciele robotników na podstawie prawa o ubezpieczeniach od wypadków z r. 1900.

Rząd Rzeszy zapatruje się na projekt obecny jako na próbę, która w razie pomyślnych rezultatów ma być szerzej rozwinęta. Projekt prawa obejmuje na razie tylko przemysł wielki. Niemiecka prasa wolnomyślna aczkolwiek przyznaje wiele dobrych stron projektowi prawa zarzeka: mu przedewszystkiem wadliwy system wyborczy—pośredni—taki bowiem obowiązują przy wyborach do „wydziałów robotniczych“. Również i ograniczenie, że tylko robotnicy którzy 30 lat skończyli, mają prawo udziału w wyborach, uważane jest za wsteczne, zwłaszcza, że ten sam robotnik w 25 roku życia ma prawo głosu przy wyborach do parlamentu.

Są jeszcze inne braki, jak np. 6-letni okres urzędowania poszczególnych członków izb pracy i t. d. To też prawdopodobnie projekt prawa dozna ze strony parlamentu znacznych poprawek.

Telegramy.

Lublin 20 TAP. Aresztowano 8 uczestników napadu na pocztę, w Strzeszkowicach. W dwóch bankach nafty znaleziono z górą 20 f. drobnej monety, pochodzącej z rabunku.

Petersburg 19 TAP. Pierwszy departament senatu rozważywszy dzisiaj sprawę skargi 2-eh wyborców z Mińska na uchwałę gubernialnej komisji wyborczej o wciągnięcie na listę wyborców Mińska dymisjonowanego kapitana Szmida, uznał zaliczenie do spisu wyborców Szmida za nieprawidłowe i uchwałę komisji skasował.

Petersburg 19 TAP. Na posiedzeniu sądu w sprawie o poddanie Portu Artura, gen. Fok nie skorzystał z udzielonego mu prawa ostatniego słowa. Sąd udał się na naradę, przyczem przewodniczący obwieścił, iż wyroku nie należy oczekiwać prędzej jak jutro, o godz. 11 rano.

Noworosyjsk 20 TAP. Nocą wczorajszej podczas wyładowywania towarów z łodzi utonęło 11 majtków, turków. Trupy wypłynęły na brzeg morza.

London 20 TAP. „Standard“ pisze, że zupełnie mylnie sądzą, iż umowa angielsko-rosyjska obowiązuje obydwa państwa do wspólnego działania w sprawach Europy. Gazeta ta mówi, że „jeśliby Rosja zaproponowała nam zmianę traktatu z r. 1856, to byłoby nam obowiązane w interesie Szwecji dać odpowiedź odmowną.“ Co się zaś tyczy obecnego położenia na bałkańskich, to przesyła trudno, czy Aehrenthal prowadził politykę ze zgodą, lub bez zgody Rosji, czy obecny stan był zachętą sultanowi do

oporu, badać to jest ponizajacem. Anglja powinna zastanowić się nad tem, jakim sposobem należy przyjść z pomocą Macedonii. Jeżeli Anglja nie może zastraszyć sultana, to jednakże i gdyby sultan zastosował się do tego, to pomoc Anglii byłaby wydomaczoną i on w Anglii znalazłby takiego samego wiernego sprzymierzeńca, jakiego miał w r. 1854 i r. 1878.

London 20 TAP. Właściciele fabryk budowy statków zawiadomili robotników, że skutkiem braku robót, pięć będą mieli zmniejszoną, na co robotnicy nie zgodzili się. Postawa robotników wywołała to, że właściciele ogłosili lokaut.

Przez wstrzymanie robót, pozostało bez pracy 83,000 robotników.

Urmia 19 TAP. Członkowie tureckiej komisji pogranicznej, generałowie Danel Pasza i Alinadir Pasza kategorycznie zaprzeczają wiadomościom podawanym przez prasę rosyjską o mobilizacji pogranicznych z Rosją okręgach i wogóle o przygotowaniach wojennych Turcji przeciwko Rosji.

Berlin 19 TAP. „Norddeutsche Allgemeine Ztg.“ zamieszcza tekst artykułu 25 berlińskiego traktatu z roku 1878, dodając przytem dopisek, że na zasadzie tego artykułu prawo Austro-Węgier zachowania „status quo“ w sprawie linii Sandzackiej kolei nie podlega żadnej wątpliwości.

Neapol 20 TAP. Oddział pod dowództwem kontradmirała Eberharda przybył tutaj.

W gmachu miejscowej admiralicy odbył się obiad na cześć Eberharda i oficerów rosyjskiej eskadry.

Wiedeń 20 TAP. „Correspondenz Bureau“ komunikuje, iż doniesienia gazet petersburskich jakoby do Salonik miała być wyprawiona eskadra austro-węgierska, są pozbawione wszelkiej podstawy. Eskadra, która wypłynęła z Teodo 29 b. m. odwiedzi wyłącznie tylko przystanie na wschodnim wybrzeżu morza Śródziemnego.

Wiedeń 20 t. wł. W pierwszych dniach marca przybędzie tutaj w. ks. Sergjusz i jako gość Franciszka Józefa zamieszka w pałacu cesarskim.

Wiedeń 20 t. wł. Z Petersburga nadeszły uspokajające zapewnienie, iż rząd rosyjski pragnie koniecznie zachować ugody rosyjsko-austriackiej w sprawach dotyczących Bałkanu. Rząd rosyjski ani przedtem ani obecnie nie starał się o pozyskanie od Turcji koncesyj kolejowych.

Wiedeń 20 t. wł. Wczoraj o godz. 10 min. 14 wieczorem dało się tu odczuć silne trzęsienie ziemi. Gwałtowne wstrząśnienia poprzetrwały w mieszkaniach meble i pospadały obrazy ze ścian. Wskutek silnego trzęsienia popyły się wszystkie aparaty seismograficzne.

Reggio 20 t. wł. Dzisiaj rano dało się tu odczuć trzęsienie ziemi. O ile wiadomo trzęsienie nie wyrządziło żadnych strat.

Lizbona 20 t. wł. Potwierdza się wiadomość, iż królowa Maria Pia otrzymała w ostatnich dniach listy z pogroźkami, że jeżeli nie opuści kraju w jaknajkrótszym czasie, to czeka ją śmierć.

Tanger 20 t. wł. Wczoraj rozpoczęła polityczka pod Busnika na północ od Casablami trwa do chwili obecnej.

Medjolan 20 t. wł. Były dyktator Franco przybył tutaj z Genui wraz z żoną i synem i po krótkim pobycie przyjechał w stronę Verony.

Paryż 20 t. wł. Admirał Pluippert telegrafuje, iż ze względu na położenie w Maroku polecił wyładować wojsku wraz z armatami i stanąć pod Casablancą.

Paryż 20 t. wł. „Echo de Paris“ donosi z Tangeru: Francuski parowiec „Maroc“, który przybył do Casablanci potwierdza wiadomość o odcięciu generała D'Amade pod Settat został przez Marokańczyków osadzony. W Casablance panuje wielkie zaniepokojenie. Hiszpanie przygotowują miasto do obrony. Mówią, że Francuzi ponieśli wielkie straty. Wielu zabitych oficerów i żołnierzy przywieziono do Casablanci. Krażownik „Clebert“ wyładował całą załogą.

Ruble w Berlinie.

20 lutego 213,80

Główny inspirator.

Prasa rosyjska rozpoczęła kampanję przeciw planom austriackim na półwyspie Bałkańskim. Charakterystyczne jest to, że wszystkie niemal dzienniki, nie wyłączając „Now. wr.“ w ostatniej konkluzji dochodzą do wniosku, że poza Austrią, jako główny inspirator, znajdują się Niemcy.

„Poza Austrią i jej niespodzianką bałkańską—pisze Rus—od samego początku widzieliśmy nowy debiut polityki niemieckiej. Konferencja posłów w Konstantynopolu, potwierdziła zupełnie ten domysł. Jednocząc się w niebywałej oddawna harmonii, opinia publiczna w Rosji jednoczy się przeciw planom zaczepnym tych Niemiec, z którymi nienaturalne zbliżenie było, według naszego głębokiego zdania, jednym z filarów reakcji oraz rosyjskiego junkierstwa szlacheckiego.

Niemcy pomimo całej swej zręczności dyplomatycznej popełniły jeden z tych wielkich... błędów, które stały się punktami zwrotnymi w historii Europy ostatnich dziesięcioleci (Kongres berliński, sprawa marokańska). Niemcy w osobie p. Marschalla odkryły bardzo niebezpiecznie swoje karty. Rosja urzędowa zmierzona jest mimowoli szukać udziału w nowych kombinacjach mocarstw, a kombinacje te, z konieczności muszą oddalić Rosję od Niemiec w sprawach nietykalnej polityki zewnętrznej lecz i wewnętrznej.

Wówczas tylko stanie się rzeczą możliwą pokojowe odrodzenie Rosji“.

Podobnie pisze p. Brianczaninow w „Riecz“:

„Berlin chce dowieść faktami Petersburgowi niedogodność konwencji angielsko-rosyjskiej i przekonać, że skutki niezależności od Berlina odbiją się niezwłocznie i w Persji, i w Austrii, i w Macedonii, i na Bałkanach, i w Konstantynopolu, i w Chinach. Czyż to wszystko nie jest naturalne i czyż można było nie przewidzieć tego? Dla doświadczonych i zrównoważonych polityków wszystkie trudności, robione Rosji, są zupełnie logicznym i konsekwentnym planem naszych naturalnych, na nieszczęście, współzawodników w zadaniach wszechświatowych. Jakkolwiek szczerze pożądanoby w Berlinie ścisłej przyjaźni z Petersburgiem, przyjaźń ta nie może być pomyślana inaczej, jak w formie pomagania Niemcom do ich dążeń ku południowo-wschodowi... Jakkolwiek pożądanoby w Petersburgu dobrej przyjaźni z sąsiadami zachodnimi, to jednak niepodobna kupować tej przyjaźni za cenę złożenia na ołtarzu niemieckim tradycyjnych zadań rosyjskich oraz obowiązków względem słowiańszczyzny“...

Rozmaitości.

+ Katastrofy kolejowe. Na parowcu angielskim „Stouthbert“, płynącym z Antwerpii, wybuchł w pobliżu Cape Sable pożar, który w krótkim czasie ogarnął cały okręt. Znajdujący się opodal parowiec „Cymric“, pospieszył płońacemu statkowi z pomocą i uratował 35 ludzi załogi.—Przedtem jeszcze piętnastu marynarzy wsiadło do łodzi ratunkowej, chcąc w ten sposób ocalić życie. Obecnie nadeszła wiadomość, że łódź się rozbiła o skały podwodne, a jadący w niej zatoneśli.

Podczas wyjazdu z portu wojennego w Portsmouth zderzył się torpedowec nr. 2 z kontrtorpedowcem „Zephyr“. Torpedowiec odniósł znaczne uszkodzenia, tak, że musiano z pomocą innych statków zaholować go do doków okrętowych.

+ Pół roku za poltek. Surową karę wymierzył niedawno pomański sąd ławniczy malarzowi Szymonowi Jance, który bandarzyć się Benkemu wymierzył silny poltek. Przed sądem tłumaczył się Janka, że jest nerwowym. Kilkakrotnie już karzonego za podobne przewinienia, skazano tym razem na pół roku więzienia. Prokurator domagał się dziesięciu miesięcy.

W ostatniej chwili.

Wyrok w sprawie Portu-Artura.

Petersburg 21 TAP. Dziś o godz. 8-ej wiecz. sąd wydał następujący wyrok w sprawie o poddanie portu Artura:

Stessel został skazany na karę śmierci, sąd atoli biorąc pod uwagę jego osobistą waleczność, postanowił wszcząć starania o uzyskanie łaski Monarszej, aby Stesselowi zamieniono karę na 10 lat twierdzy.

Fok skazany na nagane; Weiss i Smirnow uniewinnieni.

Fabryka wyrobów kościelnych egzystująca od 1871 roku.

Ma zawsze na składzie i sprzedaje najtaniej, bo własny wyrób i nie płaci administracji ani lo! alu: obrazy, feretrony, chorągwie, sztandary, ornaty, kapy, baldachy, krzyże, lampy, zyrandole, lichtarze, materje, galony, frezle, medaliki, obrázky i t. p. Budując ofiarze nowe i stare pozłaca. Biblioteka po zmarłym ks. s. p. Romanowiczu do sprzedania w całości lub częściowo.

Sz. Szczawiński
w Częstochowie (obok Teatru)
Skład Win
DELIKATESÓW
i towarów kolonialnych
ogz. od 1878 r.

TELEFON № 9.

Wszechświatowy najwytworniejszy

w smaku

Koniak J. PRUNIER & Co

Najprzyjemniejszy w użyciu.

Najlepszy na cele kuracyjne.

Dostępny w cenie.

IMPORT
WIN
Węgierskich
i
Francuskich.

DRUKARNIA

i sklep materiałów piśmiennych

F. D. WILKOSZEWSKIEGO

w CZĘSTOCHOWIE, Aleja II № 38.

Przyjmuje do druku wszelkie oblatunki i wykonywa po cenach możliwie niskich.

Druki ozdobne i kolorowe, księgi buchalteryjne, dzieła, afisze, klepsydry, blankiety, koperty.

Bilety wizytowe.

Na składzie: książki meldunkowe, książki do patentów akcyjnych, plenipotencji kontraktów, kwitariusze i t. p. Sklep zaopatrzony w różne papiery i materiały piśmienne.

Kalendarze na 1908 rok. — Ceny przystępne.

Ogłaszam, że tylko za rb. 2 kop. 25!
pozytwkę „Symfonia“

Dla stłumienia konkurencji nie patrząc na podwyżkę kosztów i podrożenie roboczych rąk, jesteśmy w możności wskutek nagromadzonego zapasu towarów, zaproponować Szan. Publiczności po bardzo niskiej cenie nakreśnioną samogrającą pozytwkę „Symfonia“ z tualetowym lustrem i bardzo głośną i przyjemną dla słuchu muzyką, grającą różne wesołe śpiewy najlepszych kompozytorów (marsze, walce, polki, opery, narodowe pieśni i t. p.) Cena wytwornej, zagranicznej, politurowanej pozytwki zamiast 12 rb. tylko na krótki czas rb. 2 kop. 25, 2 szt. rb. 5, 3 szt. rb. 5 k. 50. Nabywca pozytwki „Symfonia“ otrzyma przyjemną rozgwkę. Wysyłam zaraz po zamówieniu za zaliczeniem bez zadatku.

Proszę adresować: Główny skład muzycznych instrumentów, Dom Handlowy T-wa „Chicago“ Warszawa G., Prózna 10—G.

PS. Przy zamówieniu 6 sztuk dołącza się 1 sztuka darmo. Przesyłka od jednej sztuki lub 3 ch kop. 40, na Syberję 75 kop.

1416 Korzystajcie z rzadkiej okazji. 10—9

Naturalna Woda Mineralna **VICHY** Własność Rządu Francuzkiego

Wstrzeżcie się zamiany innymi wodami i dokładnie określacie źródło

VICHY CELESTINS Choroby Nerek Pęcherza i Zostadka.

VICHY GRANDE GRILLE Choroby Wątroby i Przyrzędu Żółciowego.

VICHY HOPITAL Choroby Kanałów Wątroby. Zostadka, Kiszek.

„Arystokratyna“

Odnaczona na zeszlrocznej wystawie lekarzy i przyrodników we Lwowie medalem złotym i dyplomem.

„Arystokratyna“ działa przez swą zawartość węglika antyseptycznie i ożewiająco, już po krótkim użyciu—staje się pleć lśniącą białą i nabiera młodociarnej świeżości i wdzięku. Pięgi, zmarszczki, wągry, żółte plamy usuwa „Arystokratyna“ po kilkorazowym użyciu.

Żądać w składach aptecznych i aptekach.

Główny skład na Królestwo i Cesarstwo w składzie **APTECZNYM Wacława ORZEŁ** w Częstochowie, Al. Aleja № 48.

1485

Darmo

dedajemy przy kupnie gramofonu 10 płyt kauczkowych nie z papieru jako też 1,000 gief. Gramofony najnowszej konstrukcji „CARMEN“ nie szumiące, z mocnym najlepszym mechanizmem i koncertowa membrana w cenie rb. 10 kop. 50. Na składzie wielki wybór płyt. Oblatunki wykonywamy za zaliczeniem po otrzymaniu zadatku (można markami) rb. 2. 1411 Towarzystwo G. „Anglia“ Warszawa, Prózna 10 G.

Wydawca F. D. Wilkoszewski.

Druklem F. D. Wilkoszewskiego w Częstochowie.

Proszę zwrócić uwagę na adres!

Zakład Stolarsko-Rzeźbiarski Adama Świeżego w Częstochowie

Al. I. J. 12 dom 95 w Wolb. Zawiaćam Sz. klientele, iż mój zakład jest zaopatrzony w materiał suchego drzewa. Przyjmuje oblatunki w zakresie stolarstwa i rzeźbiarstwa mebli w różnych stylowych urządzeniach, sklepose i t. d. Robota jest staranna. Ceny przystępne. Oraz mam na składzie meble gotowe, szafy, kredensy, stoły i t. d., rysunków mam wielki wybór. Kosztorysy na zapytanie, ceny niskie. 109—6—3

Proszę zwrócić uwagę na adres!

Posiadając świadectwo aptekarskiego urz. nia, poszukuję miejsca w aptece. Oferuję proszę składać w Redakcji pod „D. W.“ 158

Kompletny pokój stołowy, dębowy wsp. niałej roboty, sprzedaje się wraz za 350 rb., kosztował 550. Cerkiewna 4 m. 17. 154

Uczeń potrzebny do handlu win, towarów kolonialnych Hönigmana, Częstochowa, Aluja 33. 149—3—1

W zakładzie ogrodniczym **S. Jastrzębskiego** w Częstochowie

przygotowano świeży zapas nasion warzywnych, kwiatowych i pastewnych.

Cenniki na żądanie wysyłają się. Tamże wakuja dwie posady praktykantów z paroletnią praktyką. 129—3—3

Młoda Kobieta, przyjechawszy z Rosji, poszukuje posady gospodini lub do dzieci w ruskim domu, Wiadomość w Redakcji: 146 2—2

Do sprzedania z powodu wyjazdu garnitur mebli wysielanych, Wiadomość Teatru na 62. w sklepie spożywozem. 142-3-2

Bez ryzyka.

Przedmiot nie podobający się przyjmujemy napowrót.

KORT francuski bardzo trwałe i praktyczne materiały wieszane na eleganckie, trwałe męskie garnitury zimowe, w kolorach: czarnym, czarno-szarym z kropkami kolorowymi, oliwkowym z kropkami, krakami i w prążki, szarym, marenego i innych kolorów i rysunków według najwiecej mody. Fabryka wysła pozost za zaliczeniem, bez zadatku, również odciuki 4/1 arsz. na cały garnitur męski za 5 rb. 25 kop., w lepszym gatunku 6 rb. 85 kop., gatunek „prima“ 8 rb. 40 k., gatunek „extra“ 10 rb. 50 k. i 12 rb. 50 k. Przy zamówieniu 3-ch lub więcej odciuków dołącza się zupełnie darmo potrzebna do nich podszewka.

Kort na zimowe palto gładkie, albo w kratę, kolor. czar., gran. i marenego. Po 3.50 i 4.50 arszyn.

IDIA PAŃ!

Konfekcje damskie na eleganckie jesienne i zimowe kostjomy wszystkich kolorów, gładkie, w kraty, pasy i różnokolorowe ozdoby za 8 arsz. na cały damski kostjum 4 rb. 50 k., 5.50 i 6.50. „Prima“ (szer. 28 cent.) za 7 arsz. 7 rb. 50 k. i 8.50 k.

Kort „Rekord“ ładne i mocne zimowe nat. w kraty i upiękzenia na damskie żakiety i palta kol. czar. gran. oliw. i innych (szyje się bez podszewki) szer. 2 arsz. po 2 rb. 10 k., 2 rb. 70 k. i 3.80 arszyn.

Opakowanie i przesyłka na kort fabryki. Zamówienia prosimy adresować: Łódź, Nr. 14 fabryka Towarzystwa Sukienno-wieszanej Manufaktury. Pełny prejs-kurant wysyła się bezpłatnie. 44—15—5 102 1—1

Do sprzedania kocicot miedziany na 8 wiad. der. Wiadomość u Bendkowskiego rug Star. Rynek Nr. 6 i 25. 123-6-5

Do sprzedania rękawicte urządzenie sklepowe w zupełnie dobrym stanie, nadające się do dużego sklepu za bardzo przystępną cenę. Objezdz można w domu Bendkowskiego Nr. 6 i 25 póg Staroego Rynek 122 6-5

Pewny zarobek

przeznacza się nawet dla niespejalistów od 100 do 2000 rb. rocznie, za rozpoczeciecia i pąwonego przedmiotu, wiecej w polki wia. Oferty pod adresem: Winterling & Co. Rotterdam, № 21. 136—4—2

Potrzebny do biura marszajderskiego dobrze opanowany z pomiarami busłą górnicy, z adresem Sosnowic 40m Binda, wuzynka w górnicy Świętocihoswki. 72-10-7

Drzewo akacjowe. Jesionowe, klonowe, i glicziniowe, brzożowe, kasztanowe, grabowe, wierzbowe na wyrób do sprzedania. Jasnogórska 33. 133—4—3

Związek Zawodowy

Robotników Przemysłu Drzewnego Król. Polsk. Oddział w Częstochowie. Biuro swoje mieści przy ul. Wieluńskiej № 5. Przyjmuje wpisowe na członków. 158—2—1

Ważny tylko dn. 21 Lutego 1908.

Czytelnicy

„Gonca Częstochowski“ za okazaniem niniejszego kuponu w Teatrze Nowości (Kinematograf)

otrzymują od zwykłych cen miejsce **40% ustepstwa**

w Poniedziałki, Wtorki, Środy, Czwartki i Piątki.

Program na bieżący tydzień:

Część I.

1) Nowocześni bohaterzy; 2) Ratupek przyjaźni; 3) Nagroda; 2) Ostatni dzień zaręczenia.

Część II.

3) Dzieci w kraju fantazji; 4) Lasy Norwegii; 5) Zaczarowany śnieg.

Ceny miejsc: Krasa i rząd 30 kop. 2-gi 18 k. Galeria 12 kop.

Kupiec ten należy wyciąć z numeru, ośmiem okazania go w Teatrze Nowości.

Redaktor Mieczysław Garanowski.

Edward Romanowicz w Częstochowie ul. św. Barbary № 4.